

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Виконавча дирекція Фонду соціального страхування України
вул. Боричів Тік, 28, м. Київ, 04070

Про розгляд проекту акта

Державна регуляторна служба України (далі – Служба) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику) розглянуто проект постанови правління Фонду соціального страхування України «Про затвердження Положення про службу страхових експертів з охорони праці, профілактики нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до проекту постанови, надіслані листом виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України (далі – Фонд) від 14.08.2018 № 2.4-15-2688.

Проектом постанови пропонується затвердити Положення про службу страхових експертів з охорони праці, профілактики нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань (далі – проект Положення).

За результатами розгляду Службою встановлено, що проект регуляторного акта потребує доопрацювання ураховуючи таке.

Статтею 51 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон) передбачається покладення на страхових експертів з охорони праці виконання статутних функцій та обов'язків Фонду щодо запобігання нещасним випадкам. Зазначеною статтею Закону передбачені кваліфікаційні вимоги страхових експертів, зокрема, страхові експерти повинні мати відповідне посвідчення, яке видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці.

Отже пункт 2.5 проекту Положення, який стосується кваліфікаційних вимог страхових експертів, необхідно привести у відповідність до Закону, а саме доповнити словами «яке видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці».

Також, статтею 51 Закону затверджені права страхових експертів, які включені до проекту Положення. Крім цих прав розробником проекту Положення пропонуються додаткові права страхових експертів (п.п. 9, 10, 11 п. 3.1), оскільки вони охоплюються Законом України «Про охорону праці» та Порядком проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1232 (крім п.п. 9).

У зв'язку з цим, вважаємо, що п.п. 9 пункту 3.1 проекту Положення потребує виключення, оскільки є таким, що не регулюється жодним вищезазначенім нормативно-правовим актом.

Крім того, частиною третьою статті 51 Закону страхових експертів наділено правом безперешкодно та в будь-який час відвідувати підприємства для перевірки стану умов і безпеки праці та проведення профілактичної роботи з цих питань.

При цьому Законом не визначено порядок та спосіб проведення таких перевірок. Також, Законом не наділено повноваженнями Фонд розробляти чи затверджувати порядок проведення таких перевірок.

Тому вважаємо, що розділ VI Положення, яким визначено порядок проведення перевірок стану умов і безпеки праці та профілактичної роботи, потребує виключення.

Також, по тексту Положення спостерігаються вирази «страхувальники» або «суб’єкти господарювання»; «керівники управління» або «начальники управління». З метою уникнення неоднозначності розуміння відповідних формуллювань, вважаємо за необхідне визначитись з даними поняттями і викласти їх у відповідній редакції.

З урахуванням викладеного, проект Положення потребує доопрацювання.

Окрім зазначеного, наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту постанови не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв’язати шляхом державного регулювання, зокрема:

визначити причини її виникнення;

оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб;

визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Разом з цим, у розділі I АРВ проблему визначено на досить формальному рівні та не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність такої проблеми, визначали її масштаб та важливість.

Зазначене, у свою чергу, не відповідає вимогам статті 4 Закону про регуляторну політику, зокрема, принципу доцільності, оскільки розробником не обґрунтована належним чином наявність проблеми, що потребує державного регулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, з яких обрати не менше двох альтернатив, стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної з них.

Однак, під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва розробником взагалі не визначено, по-перше, кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання; по-друге, витрати, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту постанови, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу згідно з додатком 2 до Методики.

Зазначене, у свою чергу, унеможлилює надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначені проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити *суб'єктам господарювання* для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто, необхідно встановити, яким чином будуть діяти положення проекту постанови, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробником не оцінено, які організаційні заходи мають здійснити *органы влади* для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності.

При заповненні розділу VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником також не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта згідно з додатком 3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо

забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат держави.

У Розділі VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» розробником не враховано вимоги пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено жодних додаткових показників результативності регуляторного акта, які безпосередньо характеризують його результативність. Відповідно до вимог Методики ці показники мають бути не описовими, а кількісними та вимірювальними.

Підсумовуючи зазначене, при розробці проекту постанови розробником не враховані принципи державної регуляторної політики, визначені статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а саме :

ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

адекватність – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Ураховуючи викладене, за результатами проведеної експертизи, відповідно до статті 30 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України повідомляє про невідповідність проекту постанови правління Фонду соціального страхування України «Про затвердження Положення про службу страхових експертів з охорони праці, профілактики нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» принципам державної регуляторної політики.

В.о. Голови Державної регуляторної
служби України

В. ЗАГОРОДНІЙ